

Stichting Krant in de Klas

*Aan de leden van de programmacommissies
en de woordvoerders Onderwijs en Media van de Tweede Kamerfracties*

Amsterdam, 18 maart 2010

Geachte heer/mevrouw,

Politici en beleidsmakers zijn het erover eens dat een vrije pers noodzakelijk is voor een democratische rechtsstaat; burgers moeten zich goed kunnen informeren over maatschappelijke en politieke ontwikkelingen, zodat zij worden aangemoedigd om actief in de samenleving te participeren.

Echter, alleen het besef en de erkenning hiervan is onvoldoende. Met name voor jonge burgers is het belang van een pluriforme en vrije pers niet altijd duidelijk. Juist deze doelgroep moet hiervan doordrongen worden; de overheid zou zich veel sterker moeten maken voor het creëren van draagvlak voor de pers, door (jonge) burgers te stimuleren om – van papier en digitaal – kranten te lezen, zodat zij zich kunnen informeren over en actief kunnen deelnemen aan het maatschappelijke debat.

De Nederlandse Dagbladpers (NDP) neemt hierin al meer dan 30 jaar haar verantwoordelijkheid door via de Stichting Krant in de Klas (KiK) dagbladen en lesmateriaal gratis aan te bieden aan het onderwijs. Zo komen kinderen en jongeren via het primair en het voortgezet onderwijs in aanraking met journalistieke content en nieuwsmedia.

Nog altijd wordt het belang daarvan in het onderwijs groot geacht. Tegelijkertijd is het onderwijs (door schaalvergroting, overvolle lesprogramma's en de toename van administratieve taken) steeds meer onder druk komen te staan, waardoor ook het gebruik van kranten in het geding komt.

Ondertussen neemt het lezen van kranten in de huishoudens af, waardoor opgroeiende kinderen en jongeren steeds verder af komen te staan van nieuwsmedia die hen onafhankelijk en professioneel informeren over de samenleving waarvan zij deel uitmaken.

De NDP en KiK vragen de politieke partijen om hun oproep aan de overheid om meer draagvlak te creëren voor het gebruik van nieuwsmedia – met name de journalistieke content van de dagbladenuitgevers – in het onderwijs te steunen.

Deze oproep sluit als volgt aan bij een aantal prioritaire beleidsthema's die in de afgelopen jaren door de overheid zijn geïnitieerd:

Het begint met taal: taalvaardigheid

In 2008 heeft de Commissie-Meijerink vastgesteld dat het niveau van taal- en rekenvaardigheid van Nederlandse scholieren onvoldoende is: nationaal blijkt het grootste knelpunt de slechte aansluiting tussen primair en voortgezet onderwijs, en tussen voortgezet en hoger onderwijs. Ook internationaal blijft Nederland wat betreft taalvaardigheid achter bij de ons omringende landen.

Veel van het huidige onderwijsbeleid is gericht op het verbeteren van het niveau van taalvaardigheid, met als doel om een betere aansluiting te realiseren tussen de diverse onderwijssectoren.

In dat beleid is echter nauwelijks aandacht voor het gebruik van krantenteksten, terwijl uit diverse studies is gebleken dat het lezen van zakelijke en realistische teksten in belangrijke mate bijdragen aan taalaspecten als tekstbegrip en de ontwikkeling van een grotere woordenschat (Kees Vernooy, Edith Stein PABO). Krantenteksten bieden contextrijke leesstof, die leerlingen uitdagen om woorden betekenis te geven en aan elkaar te verbinden – en daarover ook met elkaar te reflecteren en discussiëren.

Ook in het realistisch rekenonderwijs is het vermogen om teksten te kunnen interpreteren een aandachtspunt; het regelmatig lezen van zakelijke teksten is daarbij een belangrijk hulpmiddel.

Daarom moet in het onderwijsbeleid erop worden aangestuurd dat krantenteksten worden ingezet binnen de doorlopende leerlijnen voor taal en rekenen, zowel binnen het schoolvak Nederlands, als bij de zaakvakken.

Stichting Krant in de Klas

Mediawijsheid

Met het inrichten van het Expertisecentrum Mediawijzer.net hebben de Ministeries van OCW en Jeugd & Gezin een belangrijke eerste stap gezet om beleid te entameren dat is gericht op het vergroten van de mediawijsheid van de Nederlandse burgers.

KiK, die zich als netwerkpartner bij het expertisecentrum heeft aangesloten, zet zich in voor het kritisch omgaan met media-inhouden aan de hand van actuele teksten, maar staat daarin vrijwel alleen. Verreweg de meeste andere initiatieven zijn uitsluitend gericht op digitale vaardigheden (veilig internet dan wel creatieve mediaproducties).

KiK stelt dat ook mediawijsheid 'begint met taal'. Om media-inhouden te kunnen beoordelen, is het van belang gesproken en geschreven teksten betekenis te kunnen geven: mediawijsheid vergt geletterdheid.

Daarom moet het beleid voor mediawijsheid worden toegespitst op het bevorderen van het gebruik van een *gevarieerd* bronnenaanbod – waarbij meer nadruk komt te liggen op informatievaardigheden, opdat burgers zelf een kritische houding kunnen ontwikkelen. Daarbij moet met name het lezen van kranten (zowel papier als digitaal) worden gestimuleerd.

(Actief) Burgerschap / Integratie

In het overheidsbeleid met betrekking tot burgerschap staat het actief participeren van burgers in de samenleving centraal. De overheid biedt burgers concrete handvatten om zich als actief lid van de samenleving te ontplooien, bijvoorbeeld door het werk van vrijwilligersorganisaties te promoten, of door in het onderwijs voorlichtingspakketten aan te bieden waarin sociale problemen als pesten of discriminatie bespreekbaar worden gemaakt.

Hierin ontbreekt echter de essentiële rol van de pers om burgers te informeren en te betrekken bij de samenleving – en de dialoog tussen groepen aan te zwengelen.

Een belangrijke doelgroep van het burgerschapsbeleid zijn allochtone Nederlanders, van wie wordt verwacht dat zij op de hoogte zijn van de normen en waarden, evenals van de wetten en regels die in de Nederlandse samenleving worden gehanteerd. Juist voor hen zijn kranten een belangrijke informatiebron, omdat zij lezers dagelijks op de hoogte stellen van actuele maatschappelijke discussies – evenals de standpunten van de diverse politieke partijen. Daarbij draagt het lezen van kranten bij aan de taalverwerving van zowel nieuw- als oudkomers.

In inburgeringscursussen en cursussen Nederlands als tweede taal (NT2) moet het werken met en bespreken van de krantenberichtgeving worden verankerd.

Persinnovatie: versterken relatie pers en het jonge publiek

Om de toekomst van de pers en de journalistiek - en in het verlengde daarvan een samenleving met goed geïnformeerde en actieve burgers - werkelijk zeker te stellen, is het noodzakelijk dat meer jongeren vaker in aanraking komen met dagbladen.

Educatie is daarom een essentieel onderdeel van de strategie om van jongeren mediabewuste burgers te maken. Op dit moment maken enkele duizenden docenten jaarlijks leestijd vrij om de diensten van KiK te gebruiken. Door het gebruik van dagbladen in te bedden in het onderwijscurriculum van zowel het primair als het voortgezet onderwijs, kunnen alle docenten structureel worden bereikt. Hierdoor gaan dagbladen een vast deel uitmaken van het mediamenue van jongeren. Dit leidt tot een grotere waardering voor dagbladen, zoals in het recente verleden in Vlaanderen is aangetoond door Karin Raeymaeckers e.a.

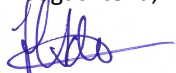
KiK heeft in het kader van de regeling voor Persinnovatie een aanvraag ingediend om onderwijsexpertise aan te trekken zodat het gebruik van dagbladen kan worden ingebed in het onderwijs.

Dit betreft een tijdelijke regeling; een structurele vorm van financiering van het educatieve programma door de overheid is gewenst.

Ik hoop dat u aan onze oproep gehoor wilt geven door hieraan in uw partijprogramma aandacht te besteden.

Voor meer informatie kunt u uiteraard met mij contact opnemen via onderstaande gegevens.

Hoogachtend,

Fifi Schwarz

Directeur Stichting Krant in de Klas

t. 020-4309195 / e. fifi@krantindeklas.nl / w. www.krantindeklas.nl